

Cena 1.50 din

Edinost

Temne hude boje
in če jih zemlja skriva,
luč odkrije.
(Shakespeare).

Uredništvo in uprava: Maribor, Kopalniška ul. 6 - Tel. 25-47 - Izhaja vsak četrtek
Velja letno 36 din, polletno 18 din, četrletno 7 din, za inozemstvo letno 50 din
Rokopisi se ne vračajo - Pošt. ček. rač. 11.787 Mariborske tiskarne d. d. Maribor
Oglasi po ceniku

PRED FINSKO - RUSKO VOJNO?

PRESENEČENJA V RAZVOJU FINSKO-RUSKIH ODNOSAJEV

Priznati moramo, da že v začetku finski-sovjetskih pogajanj ozračje v svetovnem tisku ni bilo bog ve kako ugodno za miren sporazum. Po sovjetsko-baltskih pogodbah so se v tisku naglo pojavili članki o posebni vlogi Finske, ki ne sme za nobeno ceno popustiti, ki se mora odločno ustavljati, kajti treba je ruski vpliv vendar že enkrat omejiti. Še preden so prišla pogajanja prav v tek, so se že pojavile simpatijske izjave, iz Amerike je prišla celo ponudba o neomejenih finančnih podporah, ki bi jih bila Finska deležna, če bi radi mobilizacije finančno trpela. Kako vse drugačen je bil tokrat položaj kakor pred letom v češkoslovaški krizi, čeprav Finska ni imela takih pogodb kakor Češkoslovaška! (Pravi upravičeno dr. Smodlaka v »Novi riječi«).

Toda sledilo je presenečenje — in po nekaterih člankih sodeč — za marsikoga prav neprijetno presenečenje. Finski delegatje so namreč izjavili, da Rusija ne zahteva ničesar nemogočega in nesprenjivnega in finski zunanji minister je celo rekel, da Rusija ne izvaja nikakega pritiska. Finski časopisi skoro brez izjeme so prerokovali skorajšen zaključek pogajanj. Toda nenadoma so nastale težave. Skoro istočasno, ko so zasedali državni poglavarji severnih držav in ko je po angleških časopisih izšlo nebroj simpatijskih izjav, se je nenadoma dogladno, da so sovjetske zahteve pretežke, češ da so v zadnjem trenutku Rusi svoje zahteve poostriili. Tedaj je Molotov v svojem govoru ruske zahteve točno opredelil. Ta govor je bil zopet presenečenje. Dočim so dotlej bili vsi prepričani, da zahteva Rusija Alandske otoke, so sedaj izvedeli, da zahteva glede njih samo to, kar je morala tedaj, ko je še bila lastnica teh otokov sama izpolnjevati, namreč popolno razorožitev teh otokov, ki so jih hoteli začetkom letošnjega leta zopet utrditi. Tu tudi ni bilo nobenih težav. Težave so se pokazale drugje. In te težave so vedno naraščale, čeprav se ruske zahteve od Molotovljeva govora niso povečale.

RAZPOLOŽENJE NA FINSKEM

Pri nas smo o razmerah na Finskem le slabo poučeni. Izjave kakor tista: »Nobena izmed velikih držav nam ne bo prišla na pomoč v nevarnosti in vse lepe besede in izjave simpatij nam ne pomagajo dosti« ali članki nekaterih finskih časopisov, ki so kritizirali vlado, v kolikor jim je bilo to omogočeno, vse to se je pri nas zabeležilo le mimogrede ali sploh ne. Oblasti so n. pr. že takoj ob začetku dale izprazniti obmejno ozemlje, toda ljudstvo se je kmalu zopet vrnilo in celo pričelo pošiljati deco v šole. In vlada je dala sledečo naredbo:

»Ker se šole odpirajo, se daje evakuiranim osebam dovoljenje, da se zopet vrnejo.«

Upravičeno kritizira nek finski list »Logiko« tega koraka, češ, ali je bilo toliko ljudi evakuiranih radi zaprtih šol? Desničarski list »Uesti Suomi«, nadalje »Svenska Pressen« in »Suomen Penlvia« opozarjajo vlado na težki finančni položaj, v katerega je zašla z vojnimi ukrepi Finska (kljub lepim obljubam iz Amerike), ostro obsojajo vladno davčno politiko in slikajo žalostne razmere, v katerih je danes njihova domovina. Dnevnik »Uus Esti« je pisal celo, da je Finska sama izzvala zapletljaj, ki so poslabšali odnose med obema državama.

Nekateri svetovni časopisi poročajo, da je dobila Finska preko Alandskih otokov precej orožja. Mnogo so vplivali na stališče finskih državnikov članki angleških in drugih časopisov o šibkosti ruske vojske, ki da se je posebno izkazala pri vkožakanju v estonska in druga baltska vojaška oporišča. Finska pa ima po teh poročilih vojsko, ki se ji ni bati ničesar. Ali je bilo tako poročanje Fincem v korist, se bo pokazalo morda v najkrajšem času.

V RUSIJI . . .

Na drugi strani pa je postal tudi sovjetski tisk napram Finski vedno ostrejši. V »Komsomolski pravdi« je izšel članek admirala baltske mornarice Tribuca, ki trdi, da je Finska na svojo nesrečo zgrabila za orožje in da so njeni politiki izgubili razum ter da gredo proti volji ljudstva. Članek končava z besedami: »Noben dogodek pa ne bo zlomil naše odločnosti, da se ustvari v Finskem zalivu trajen mir in da se zavaruje Leningrad ter obala naših prijateljskih držav.«

INCIDENT.

Z obmejnimi incidentom, ki je zahteval na ruski strani nekaj smrtnih žrtev, se je položaj poostriil. Rusi dolžijo Fince, da so sprožili v nedeljo popoldan 7 topovskih strel. Sledila je ruska protestna nota, ki sicer nima ultimativnega značaja, je pa dovolj ostra, da vzbuja upravičen strah pred bodočimi dogodki. Rusi zatrjujejo, da nimajo namena tega dogodka prekomerno naphovati ter sodijo, da je bil povzročen radi nesposobnega vojaškega vodstva, zahtevajo ali bolje »predlagajo« pa, da bi se finske čete umaknile 20—25 km za mejo.

Finci najprej sploh zanikavajo, da bi bili oni streljali. General Mannerheim, ki se je pred leti v zvezi z nemškimi generalom Groofm Goltzem izkazal v bojih proti boljševikom (tudi finkim), je izjavil, da je o tem dogodku bral iz časopisov in da je popolnoma nemogoče, da bi se bilo to zgodilo, kajti finski topovi so 20 oz. 50 km za mejo. Poleg tega pa so imeli vojski delopust, ker je bila nedelja in so bili pri službi božji. (S tem pač ni hotel povedati, da finski topovi ne nosijo 20 km daleč, ali da Finci v morebitni vojni ob nedeljah ne bi streljali!) Finci menijo, da so postali

KAJ JE MOČNEJŠE:

MINE ALI BLOKADA

Časopisi poročajo, da vojna z minami divja kar naprej in da zahteva vedno nove — največ nevtralne žrtve. Zdi se, da Angleži na ta način bojevanja niso bili povsem pripravljeni. Morda so se zanašali na določila mednarodnega prava, pogodba o kontaktnih minah iz l. 1907., kjer je polaganje prosto plavajočih min in min, ki bi se same ne sprožile, takoj potem, ko so se odložile, posebno pa polaganje min tam, kjer plujejo potniški in trgovski parniki, najstrožje prepovedano. Niso se pač zavedali, da se moderna totalitarna vojna kaj malo briga za razne pogodbe in prepovedi, prav tako kakor »totalitarna diplomacija«. Seveda pa je boj proti takim minam zelo otežkočen, ker jih ne polagajo daleč vidni minonosci, ampak nevidne podmornice, o katerih niso doslej ničesar vedeli. Pravijo sicer, da bodo tudi tu našli kako sredstvo, ki bo prišlo tem nesrečam in okom, vendar bo vojna z minami zahtevala najbrž še precej žrtev. Govori se o nekakih poizkusnih brodovih, ki bi jih Angleži pošiljali naprej, kakor na Francoskem tiste prašiče, ki so morali s svojimi rilci odkrivati mine, pa tudi ta načrt spada še bolj v fantazijo in dovtipnost nekaterih časnikarjev.

Angleži so pričeli z drugim orožjem, z orožjem, ki jim je najbolj simpatično, ker je iz področja gospodarstva, namreč s poostritvijo gospodarske blokade, ki za deva sedaj tudi vse proizvode, ki jih Nemčija izvažava v nevtralne države. Angleži so veliki optimisti. Prepričani so, da bodo to vojno odločili zgolj z trgovskimi ukrepi. Nekateri izvedenci pravijo, da Angleži oomen gospodarskih sredstev skoro že pretiravajo. Kajti gospodarstvo je le podlagi, je le potencial, pogoj za končno vojaško odločitev.

Razumljivo je, da so se Angleži prav tako kakor na vojaškem področju sedaj tudi na gospodarskem področju s Franco-

Ruski vojaki žrtve nesreče pri vojaških vajah. Pripravljani bi pa bili, da bi se umaknili za mejo, če bi isto storili tudi Rusi. Umik sam bi pomenil za Fince izpraznitev njihove Maginotove linije. Rusija pa je odpovedala nenapadalno pogodbo . . .

ZA KAJ GRE?

Finska je bila pred boljševiško revolucijo v Rusiji prav tako kakor vse tri baltske države in velik del Poljske pod rusko oblastjo. Šele boljševiška revolucija je omogočila vsem tem državam, da se od Rusije ločijo in pričnejo živeti samostojno življenje. S tem pa je bil zadan Leningrad kot vojni luki težak udarec, saj je izgubila vsako ozadje in oporo. Danes se v listih često norčujejo, češ, kako bi mogla mala Finska ali Estonska ogroziti veliko Rusijo. In vendar je v tem norčevanju precej hinavščine. Kajti nobenega dvoma ni, da lahko tvori vsaka izmed teh držav sijajno oporišče za napade proti Rusiji. Velesili, ki bi si znala pridobiti ali pokoriti to ozemlje ter ga pretvoriti v izhodišče napadov na Rusijo, bi bilo omogočeno, da zapre Rusiji Baltik ter brez vsakršnih težav podre Leningrad do temeljev. Kajti nobena izmed teh držav in tudi vse štiri skupaj niso dovolj močne, da bi se ustavljale kateri-koli evropski velesili. In prav ameriški listi so prinesli že lani, ko med Rusijo in Nemčijo ni bilo nenapadalne pogodbe, grandiozen načrt proti Rusiji, ki ne bi šel preko Poljske in Ukrajine, ampak preko baltskih držav ter bi v Leningradu osnoval novo rusko nacionalistično vlado. Zdi se, da je ta načrt naredil na Ruse precej globok vtis . . . Ne smemo pri vsem tem omalovaževati tudi vest, ki poročajo o gradnji močnih vojaških utrdb na obeh straneh rusko-nemške meje.

jad.

Na ogled brezplačno

pošljamo do nadaljnjega SAMO POSAMEZNE STEVILKE S POLOŽNICO po naročilu ali po predlogu naših zaupnikov.

Vsem cenjenim naročnikom na znanje!

Številki od 5. oktobra smo priložili položnico. Obenem smo obvestili vsakogar, ki še kaj dolguje, koliko naročnine dolguje do konca tega leta. Kdor položnice ne rabi zdaj, ker je naročnino za letos že poravnal, naj jo shrani za prihodnje nakazilo, ali pa jo naj da komu drugemu, ki želi »Edinost« naročiti! Ne zavržite nobene položnice, ki je za upravo razmeroma draga tiskovina! Stari zamudniki bodo črtani in naj vedo, da so list krivično prejeli in da jih ustavev lista ne odveže od dolžnosti, ki so jo prevzeli z naročbo. Naj vsi store svojo dolžnost, kakor smo jo storili mi z rodoljubno požrtvovalnostjo!

Uprava »EDINOST«
Maribor, Kopalniška ulica 6

DRAGINJA

Vsled vojne se posebno v zadnjem času vedno bolj dvigajo cene vsem življenjskim potrebščinam. Cene rastejo po vsem svetu v vojujočih in prav tako v nevtralnih državah. Temu je vzrok vojna psihoza. Ljudje se hočejo za vsak slučaj založiti s potrebščinami zato kupujejo kolikor je več mogoče, a to izkoriščajo veletrgovci in prekomerno navijajo cene. Drugi vzrok je težka nabava potrebnih sirovin iz inozemstva. Nadalje prometne ovire, nesigurnost, spekulacija i. t. d.

Posledica tega je povečanje denarne-ga prometa in kedaj pozneje ponekod tudi inflacija. Krogotok denarja je v Bolgariji povečan za 22%, v Turčiji za 26%, v Jugoslaviji za 12—15%, v Franciji za 2%, v Madžarski za 4—6%.

Cene raznih potrebščinam so se zelo povečale. Usnjeni in tekstilni izdelki so se podražili za 30%. Posebno živila so se zelo podražila. Cena rižu je porasla od aprila do novembra za 70%, čaj I. za 95%, petroleju za 7%, moki 0gg za 26%, moki za kuhanje za 28%, moki št. 5 za 30%, namiznemu olju za 29%, milu za 40% i. t. d.

Tudi v raznih drugih državah je zabeležen velik porast cen. Tako na pr.: v Danski za 14%, v Švici za 9%, v Belgiji za 19%, v Holandiji za 7—8%.

Posledice tega trpi mali človek, ki mora ob istem dohodku vse dražje plačati in je prisiljen da si trga od ust. Zato se postavlja potreba, da se zvišajo tudi plače. Nekateri meščani mislijo da sedaj kmet žanje . . . Toda to je napačno mnenje, ker večina kmetov nima kaj prodati, ali pa še celo mora kupovati. Kateri pa je imel kaj na prodaj, je prodal radi stiske, ko je bilo vse ceneje, a potrebščine mora zdaj drago plačevati.

Zanjejo le spekulanti, ki so prej poceni nakupovali razno blago ter ga sedaj drago prodajajo. Pokupili so vso pšenico, zato stane danes 210 din q. S tem je ogrožena prehrana ljudstva, zato mora vlada napraviti temu konec s maksimalnim cenam na določeno višino. Prvo mora biti oskrba naroda, potem vse drugo!

nekaterih surovin, posebno bakra, cinka, niklja, svinca, antimona in cina ne bo mogla, vsaj ne v zadostni množini, nuditi. Tako sodijo nemški vojaški strokovnjaki sami, ki poudarjajo, da lahko nudi Rusija prav za prav le premog in železo. Toda pomanjkanje surovin Nemčije gotovo ne bo prisililo k predaji, ampak bo stopnjevalo njeno odločnost in vojno poostriilo. Morda bo poleg pomorske vojne prišlo celo do napada na kopnem. In proti tej odločnosti se ne bo dalo boriti z gospodarskimi ukrepi.

„Lama“ nova modna in konfekcijska trgovina

Maribor, Jurčičeva ulica 4

Vabimo Vas na brezobvezen ogled trgovine. Vodili bomo volno, ročna dela, nogavice, pletenine, perilo za dame in gospode, plašče, obleke, klobuke itd. po solidnih cenah. Priporočamo se in jamčimo za solidno postrežbo.

„Lama“, Jurčičeva ul. 4

Oglejte si našo bogato zalogo!

KULTURNA OBZORJA IN FILMSKI TRAK

Film „Hordubalovi“

V današnjem času smo že takorekoč navajeni, da nas svetovna filmska produkcija zapisa s filmi, ki so ceneno in banalno razvedrilo; majhen škronicelj lepo pobarvanega toda izredno cenenega cukrčka, kot bi rekli v prisposobi. Filmi, ki bi se nas dojmili globlje in sprožili v naši notranjosti neke vrste očiščenja so pa izredno redki: sodobni kvalitetni filmski produkciji v centrih, od katerih smo v tem pogledu marsikaj pričakovali — so namreč izpodmaknjena tla. Če je pa danes kljub temu nekaj dobrih filmov, datirajo več ali manj v območje lepo zveneče besede — včeraj.

Pri tem mislim na češko filmsko tvornost in na film »Hordubalovi«, ki je bil posnet po romanu K. Čapka, predvajan pa je bil pred dnevi v Ljubljani.

Vsebinsko nam film izredno mnogo pove, ne oziraje se na lepo število zapovrstnih do-

godkov, ki so v njem nanizani. Iz življenja češke vasi nam takorekoč iztrga družinsko tragedijo enega izmed vaških domov, tragedijo, ki so jo mnogi tako v sličnem ali pa v drugem slučaju dejansko tudi doživeli; spominimo se samo na povojna leta.

Človeka, ki je leta in leta v nekaj veroval, ta vera končno stane življenje! — V filmu je to povedano z zgradbo »Amerikanca«, ki se z denarjem, voljo do dela in neizmerno ljubeznijo do žene (in hčerke Hafije) vrne v domovino, da bi ondi srečno nadaljeval svojo življenjsko pot. Žena, ki mu je malone že vtelesenje (tostranske) sreče, pa ga vara s hlapcem in končno celo ubije.

Kakor je film v vsebinskem pogledu močan na izraznosti, tako je tudi v tehničnem oziru ter zunanosti (krajevni češki kolorit) prav dober.

Zeleti bi bilo, da ga vidi tudi naše pode-

Z naših diletantskih odrov

K obnovitvi dramskega delovanja DKD Enakosti.

Lansko leto meseca februarja je oblast razpustila Delavsko kulturno društvo Enakost na Jesenicah in letos aprila meseca pa je bilo to društvo po razsodbi Državnega sveta spet obnovljeno.

Člani DKD Enakosti so sami delavci pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. Poleg svojega težkega dela v tovarni se naši delavci udeležujejo v svojem prostem času še tudi kulturno.

Kakor hitro je bil oimenovano društvo spet dovoljeno so naši fantje prišli za delo in so uprizarili dramsko predstavo z naslovom »Upniki na plan«. Ta dramska predstava se je odigrala pri nabiti polni dvorani dne 19. novembra t. l. Udeležba je bila zadovoljiva.

Za vse to delo se imajo zahvaliti našemu vrlu delavcu Oblaku Alfonzu.

Zelimo pa, da DKD Enakost priredi bolj pogosto dramske prireditve, ker jih jeseniško delavstvo željno pričakuje.

Obiskovalec dramskih prireditev.

Tezenski »Vzajemčani« na odru.

Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« na Tezenskem se peča že več let z dramatikom. Od prvih res primitivnih in preveč diletantskih uprizoritev pred slabo zasedeno dvorano (»Detektiv Meglac«, »Ljubezen s klet«, »Katakomb«) se je s sobotno uprizoritvijo dveh enodejank ta diletantski oder prav dobro postavil.

Enodejanki »Ne kliči vraga« in »Junaki« sicer nimata posebne globine, toda sta polni do brega humorja in domače šegavosti, pa tudi dobre psihologije (bogati škrt kmet, boječi ženin, vaški šaljivec, razgrajec Robavs), ki je dala priliko ustvariti kar karakterne osebe. To se je posrečilo predvsem Jožetu Vešlignju ml. v vlogi bogatega kmeta Levičarja v prvi enodejanki in prekupčevalca z jajci Robote v drugi enodejanki. Pokazal je prav resne ambicije v režiji in igranju in je stebel tega odra že več let ter se je z njimi razvil. Dobro karakterno podoba je podal tudi Franjo Podlignik v Robavsu. Kadar sta bila oba diletanta sama na odru, sta tvorila res dobro enotno igro in pritegnila s svojo razgibanostjo in prostostjo pozornost vseh gledalcev. Pa tudi drugi igralci so deloma zadovoljili, posebno Čanžek v vlogi boječega ženina Mihe in van Ferš v vlogi pogumnega ženina Toneta. Večini se pač pozna še odrska mrzlina in se jim udi in jezik niso hoteli prav razvezati.

Treba pa bo polagati več važnosti na jezik, ki je poln nemoizmov, in na povdarek tistih prizorov in dvogovorov, ki so bistveno važni za lažje razumevanje okolja, kjer se vrši dogajanje, družbenega stališča oseb in njih odnosa do družbe, družine, boga itd. —ski.

Ingriševa opereta »Tam na gorah« na sokolskem odru v Studencih

Kdor je že kedaj sodeloval pri kaki diletantski predstavi ve, koliko volje in idealizma zahteva najpriprostejša burka preden pride na oder. Pomanjkanje časa, drobne borbe med osebami in podobno kopljejo taki burki grob še preden zagleda beli dan. Toda postaviti na oder opereto s šestnajstimi godbeniki, nešteti solisti in pravim pravcatim baletom pa je — bi človek dejal — naravnost čudež. Ta čudež je uspel sokolskemu odru v Studencih. Res je z opereto si kultura in civilizacija v našem podeželju ne bo bog ve kako opomogla, čeprav njene vloge kot posrednice veselja do odrske umetnosti ne smemo podcenjevati, posebno tam, kjer gre za pritegnitev čim širših krogov občinstva. Stvarca sama je dovolj melodiozna, pri repriji je večji del obiskovalcev melodije že dobro poznal in imel tako dvojni užitek, ki so jim ga pripravili prireditelji s pravim gledališkim listom, v katerem so bili zabeleženi teksti najpogostejših »arij«. Tudi tendenca igre, ki jo je dovolj spretno prevel Studenčan E. Grgič, nam more biti samo simpatična, ker utegne vzbuditi med ljudmi tudi nekaj zsmozavesti. Vloge so bile srečno razdeljene in dobro podane. Tu pa tam je bil kak glasek za precejšnjo dvorano sokolskega doma morda presibek, toda to ni motilo niti užitka še manj pa dobrega razpoloženja med občinstvom. Igralsko je posebno ugajal ravnatelj Wieser in prof. Algebra (Mlakar). Kot pevci pa so se uveljavili: Kleerova, Čilenškova, Kamenškova (s temperamentno razgibanostjo) ter Dovjak Kovačič (z lepo mero humorja) ter Majheničeva Mlakar in Golob. Posebej je treba še omeniti slikarja Kavčiča kot dirigenta in scenarista ter Mlakarja (režija) in Brunčka (balet).

Večer je nudil tudi razvajenemu meščanu dovolj za šegavo in veselo sprostitve.

DOPISI

Murska Sobota

Kolo jugoslovanskih sester priredi 2. dec. t. l. v kavarni Faflik Miklavžev večer združen s srečolovom. Ob tej priliki bo tudi tradicionalno obdarovanje. — Miklavžev večer pripravljata tudi Prosvetno društvo v »prosvetne« dvorani.

V Vanečih na Goričkem se je pred dnevi ustanovilo novo Društvo kmetijskih fantov in deklet. — Dejstvo je, da se kmetjsko-mladinski pokret med prekmursko vaško mladino vedno bolj širi in pridobiva na terenu.

Pragersko

Petrolej se je podražil! Tudi v Pragerskem, ki je majhna vas, obstoječa povečini iz samih

Učiteljstvo — polinteligenca?

O slovenskem učitelju se lahko reče, da je stal s svojim pozitivnim delom vedno z narodom in da je trošil mnoge energije zgolj za napredek vseh slovenskih slojev, v prvi vrsti za boljši položaj delovnega ljudstva. Ni odveč poudariti, da je slovenski učitelj v slovenskem narodu dokaj globoko usidran in da je tudi kmetjsko ljudstvo že davno spoznalo, koliko mu učitelj služi in koliko osebnih žrtev proži ta in oni ljudstvu v pomoč. Ne glede na to, da je naše učiteljstvo iz svojih sredstev mnogo žrtvovalo za dvig ljudskega šolstva, saj se je, da to doseže, izobraževalo vseh dvajset let večinoma na svoj račun, izdajalo in podpiralo gmotno pedagoške publikacije (da drugih, literarnih, niti ne omenjamo!) in oralo ledino novodobnih pedagoških načel v Sloveniji večinoma iz lastne iniciative in idealizma, da dvigne naše šolstvo na evropsko višino, je vse-skozi mnogo delovalo na socialnem in gospodarskem področju, ...

GOSPODARSTVO

Reguliranje žitnih cen

Ko je bila pred devetimi leti ustanovljena Privilegirana izvozna delniška družba ob sodelovanju in kontroli države, je bil njen glavni namen, organizirati izvoz žita in sadja in še nekaterih drugih poljskih pridelkov, da bi se dosegle boljše cene v naši državi. Prizad, kakor se na kratko imenuje ta ustanova, je nakupoval pridelke in jih izvažal, vse seveda zelo na debelo. Cene so se res dvignile. Sedaj pa je vlada določila, da mora Prizad, kadar bo to potrebno, in potrebno je to sedaj, žito, ki ga ima preko potrebe v skladiščih, tudi prodajati, da tako pritisne na previsoke cene in jih spravi v sklad z inozemskimi. Kajti če je blago pri nas predrago, ga ne moremo prodati inozemstvu, razen v vojnem času, ko gre vse v denar, pri tem pa se draži blago tudi doma. Zato

železničarjev, so se zvišale cene vsem življenjskim potrebščinam. Celotno petrolej je prišel na 9 din za 1 liter, kar je zelo drago. Trgovci govorijo, da bo še dražji, ali ga pa sploh ne bodo več dobili. Enake govorice se širijo med ljudmi, kar zelo vznemirja okoliško prebivalstvo, ki se vprašuje s čim si bo svečilo, a električne razsvetljave, mnoge okoliške vasi še ne poznajo.

„Slovensko društvo“ — obnovljeno

»Slovensko društvo«, ki je bilo 16. jan. t. l. radi prekoračenja delokroga z banovinskim odlokom razpuščeno, je zopet obnovljeno. »Slovensko društvo« se je bilo pritožilo na notranje ministrstvo, ki je ba-

znanstveniki, ... Priznati pa mora vsak cel-inteligent, da je ravno ta »polinteligenca« mnogo ustvarjala, da je bila, je in bo tudi v bodoče pionir napredka v slovenski vasi in da je učitelj v večini slučajev edina vez med slovenskimi kulturnimi in gospodarskimi delavci in proizvajalci in narodom. Tisti, ki pišejo o slovenskem učitelju zafkljive smešnice ter nekatere »satire«, pač zato niso na pravi poti (četu-tudi se učiteljeve napake bolj vidijo, posebno na deželi, kjer so le 1-3 učitelji in zbog manjšine bolj na zobeh), kakor tudi tisti ne, ki očitajo »pol-inteligenco«. Dru-gič pa je treba še to pomisliti, da je učiteljstvo stan bodočnosti, saj preživlja ta stan jedva svojo deško dobo! Kljub napakam (ki so jih seveda drugi stanovi prosti ...) ima učiteljski stan hotenje, pozitivno ustvarjati. In tu se je treba zamisliti!

**Podpizajte
CMD!**

bo sedaj Prizad moral po direktivah posebnega odbora žito tudi prodajati. Sredstev ima Prizad sedaj več kot dovolj. Njegovi fondii znašajo nad 200 milijonov dinarjev, ki si jih je nabral tekom let z mastnimi dobički. Pričakovati je, da bodo sedaj tudi veleposretniki, posebno v Vojvodini, zopet prodajali žito, ki so ga doslej držali doma. Kajti če bo Prizad prodajal pšenico in koruzo po dnevni ceni, bo ta hitro padla in kmet bo hitel s prodajo, da ne bo oškodovan. V Beogradu računajo, da bo cena prihodnje tedne hitro nazadovala.

OBVESTILO

Zimski čas je najbolj ugoden za pridobivanje naročnikov. Cenjeni zaupniki in prijatelji »Edinosti« naj ga za to porabijo, da bomo vsi vkup imeli ustrezen delež na poštenem pospeševanju pravičnih težnj kmetjsko-delavskega človeka in našega občestva!

novinski odlok potrdilo. Seje Državni svet je razpust razveljavil. V odloku stoji: »Na podlagi razloženega je upravna oblast postopala protizakonito, ko je tožeče društvo razpustila, ker zakonodajalčeva intencija ni bila ta, da se prepove diskusije, ki ne izražajo ničesar zoper državni in družabni red ali javno moralo. Delovanje imenovanega društva, kakor je to že navedeno — na zborovanju dne 6. novembra 1938 — ni bilo zoper zakon«. Podpisana: predsednik I. odd. drž. sveta dr. Sagadin in delovodja tajnik Vel. Veli-mirovič.

□ Na Kitajskem je prišlo zopet do ostrih bojov, v katerih se baje Japonci umikajo.